

Zolang door het Coronavirus kerkdiensten en andere kerkelijke activiteiten niet doorgaan en er geen huisbezoeken worden afgelegd schrijft ds. Bart Vijfvinkel driemaal per week een brief/overweging opdat we ons juist ook in deze tijd met elkaar verbonden weten. Reacties welkom:

predikant@pknwormer.nl

30 maart 2020

Beste mensen,

Het is maandagmorgen. In gewonere tijden is maandag voor mij een vrije dag, maar deze weken is alles anders. Eerst wil ik bedanken voor de warme en hartelijke reacties op de alternatieve kerkdienst die ik met u deelde! Dat was echt heel fijn. Al kende ik de deze dienst door en door, Emmy en ik hebben 'm samen bekeken/meegevierd en zo was het toch een klein beetje een gewone zondagmorgen. Het bleek een manier om op afstand met elkaar verbonden te zijn ondanks het gemis van een dienst in de kerk en de echte ontmoeting met elkaar. Mensen schreven in die reacties over het gevoel van verbondenheid, het gemis van kinderen en kleinkinderen, de ontluikende natuur die zo in tegenspraak is met alle berichten die anders vertellen. Wat missen we die ontmoeting en wat een feest zal het zijn als deze nare tijd achter de rug is!

Ook na de eerste drie weken van deze crisis wordt het nieuws nog geheel bepaald door Corona. Verdrietige en zorgwekkende berichten uit Nederland en uit de rest van de wereld: de sterftcijfers, de te geringe hoeveelheid intensive cares, de dagloners in India die geen inkomsten meer hebben en met een paar stuivers op zak naar huis willen, de stijgende wapenverkoop in de Verenigde Staten uit angst voor sociale onrust, een oudere man die bang is dat als hij corona krijgt er voor hem geen plaats zal zijn in het ziekenhuis vanwege zijn leeftijd, de angst dat in vluchtelingenkampen... etc. etc. Deprimerend en belangrijk om ervoor te zorgen dat deze berichten je leven en gedachten niet gaan beheersen.

Daarnaast zijn er alle berichten over solidariteit en over initiatieven om deze tijd goed door te komen: de mensen die boodschappen doen voor wie dat niet kan, de Vlaamse tv-zender VTM die een drone boven het land laat vliegen om bemoedigende boodschappen te filmen en uit te zenden (zwaaiende mensen, dansende kinderen, een tuin vol knuffels, de boodschap 'houdt vol' geschreven in

brandslangen op de vloer voor de brandweerkazerne, 'stay strong' in strobalen), mensen die elkaar geregeld bellen, etc. etc.

Er zijn verschillende meningen over de oorsprong van het woord 'religie'. Een zeer populaire mening is die van kerkvader Augustinus (354-430) die 'religie' terugvoert op het werkwoord *religare*, dat (samen)binden of verbinden betekent. Het is een uitleg waar zowel gelovigen als ongelovigen mee uit de voeten kunnen. De een zal meer de nadruk leggen op de (ver)binding met God of het hogere, de ander meer op de verbinding met elkaar. Hoe je het ook bekijkt, je ziet op dit moment veel verbondenheid – in de zin van verbondenheid tussen mensen – en dat helpt. De coronacrisis brengt mensen in beweging en – ondanks de beperkingen – soms dichterbij elkaar.

De kerk telt in deze tijd de veertig dagen (de zondagen niet meegerekend) op weg naar Pasen: de zogenoemde veertigdagentijd. Veertig is een getal dat in de bijbel vaak voorkomt: veertig jaar verblijft Mozes aan het hof van farao, veertig jaar is hij herder in de woestijn van Midian, veertig jaar trekt het volk Israël door de woestijn van Egypte naar het beloofde land, de twaalf verspieders hebben veertig dagen nodig om het beloofde land te verkennen, Jona zegt Ninevé het oordeel aan met de woorden: `nog veertig dagen en Ninevé wordt ondersteboven gekeerd`, Jezus verblijft en vast veertig dagen in de woestijn (net als de profeet Elia). De opsomming is verre van volledig. De betekenis van het getal veertig is niet eenduidig maar er is wel een grote lijn te herkennen: veertig staat voor een bijzondere tijd, een tijd om de goede weg te ontdekken (het volk in de woestijn, Ninevé, Jezus in de woestijn). Ons woord `quarantaine` is afgeleid van het Italiaanse `quaranta giorni`: veertig dagen. In het begin van de veertiende eeuw moesten vanwege de pestepidemie schepen veertig dagen voor de haven van Venetië wachten. Een tijd waarin al het `gewone` tot stilstand kwam.

Een bijzondere tijd, een tijd om het goede te ontdekken. Ik heb al verschillende mensen horen voorspellen dat onze samenleving wel zal veranderen door de coronacrisis. Wie weet, het zou mooi zijn als we het goede dat deze dagen in ons naar boven brengt vast weten te houden. Hoe dan ook brengt deze tijd je tot bezinning, precies het soort bezinning waar de veertigdagentijd in de kerk toe uitnodigt. Hoe leef ik en hoe leven wij? Wat is waardevol en wil ik vasthouden, wat zou ik anders willen?

Vandaag wordt in Trouw het boek besproken: 'Met verwachting handelen; hoop en professionele vorming' (redactie: lector aan de Christelijke Hogeschool Ede en hoogleraar christelijke filosofie, Jan van der Stoep). Van der Stoep ziet hoop als een uitzicht dat aanzet tot handelen en als een deugd waaraan je moet werken en waarvoor je elkaar nodig hebt: `Dat geldt ook voor de crisis waar we nu in zitten. Ik hoop dat we deze crisis zullen gebruiken om na te denken over hoe we de samenleving georganiseerd hebben. Draaien we samen niet te veel door, op ons werk en op vakantie, en ontdekken we nu dat het leven ook een tandje lager geleefd kan worden? Is het niet nu de tijd, dat we moeten nadenken over onze mondiale verwevenheid? Zijn we niet naïef geweest het zo ver te laten komen dat mondkapjes praktisch alleen nog in China geproduceerd worden? Vanuit deze donkere crisis hoop ik op een goede wending. ` Ik hoop het met hem. Er is veel om ons op te bezinnen, niet in de laatste plaats op de onrechtvaardige verdeling van rijkdom (we kunnen deze crisis te lijf gaan vanwege geweldige rijkdom, anders waren we kansloos) en onze omgang met de natuur (wat knapt de lucht op van deze recessie). Misschien dat deze veertigdagentijd en deze crisis een goede wending teweegbrengen en dat we uitzicht houden om – ieder in z'n eigen situatie – te doen wat goed is. Nog veel te bezinnen...

Hartelijke groet en sterkte,

Bart Vijfvinkel

de Wering 44
1511 HG Oostzaan
06 19685110
predikant@pknwormer.nl
075-6845338/06-19685110